

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 55/07-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadaní pléna 9. mája 2007 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. A. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. Š., B., ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb primátora mesta K., konaných 2. decembra 2006, za účasti MUDr. T. B., K., a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť MUDr. A. M. **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
2. Návrhu MUDr. A. M. na nariadenie predbežného opatrenia **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. decembra 2006 doručená sťažnosť MUDr. A. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. Š., B., v ktorej namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb primátora mesta K. konaných 2. decembra 2006. Sťažnosť smeruje proti zvolenému primátorovi MUDr. T. B..

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

«Okrem sťažovateľa v komunálnych voľbách za primátora mesta K. kandidovali aj šiesti nasledovní kandidáti: MUDr. B. ako nezávislý kandidát (ďalej len „odporca“), Mgr. M. C. ako nezávislý kandidát, MUDr. L. M. H. ako kandidát Strany maďarskej koalície T. M. ako kandidát za politickú stranu Slobodné fórum (uvedený kandidát sa dňa 10. 11. 2006 svojej kandidatúry vzdal), L. N. ako kandidát za Stranu priateľov vína a Ing. Š. P. ako nezávislý kandidát.

Celkovo bolo pre voľby primátora mesta v meste K. vytvorených 33 volebných okrskov, v zoznamoch voličov bolo zapísaných 30 122 osôb, z nich obálky sa vydali 12 960 voličom. Z vydaných obálok bolo odovzdaných spolu 12948 kusov. Pre voľby primátora mesta bolo odovzdaných 12 741 platných hlasovacích lístkov.

Z uvedeného celkového počtu 12 741 platných hlasov bolo 4 781 hlasov daných kandidátovi na primátora pod č. 1 T. B., ktorý získal najväčší počet hlasov a bol zvolený za primátora mesta. Druhý v poradí skončil sťažovateľ, ktorý získal spolu 4 758 platných hlasov voličov. Rozdiel v počte hlasov dvoch najúspešnejších kandidátov bol iba 23 hlasov. Z ostatných kandidátov Mgr. M. C. dostal 1 095 platných hlasov, MUDr. L. M. H. dostal 1 112 platných hlasov, p. T. M., napriek vzdaniu sa kandidatúry dostal 47 hlasov, p. L. N. získal 50 platných hlasov a Ing. Š. P. získal 898 platných hlasov.(...)

Sťažovateľ má odôvodnené pochybnosti o ústavnosti a zákonnosti priebehu volieb, a to s poukázaním na viaceré skutočnosti, týkajúce sa jednak vedenia predvolebnej kampane a dodržania volebného moratória, ako aj priebehu hlasovania a procesu spracovávania jeho výsledkov.

Sťažovateľ má vedomosť o tom, že vo štvrtok dňa 30. 11. 2006, t. j. v čase volebného moratória, boli vo večerných hodinách v Komárne, v časti Nová Stráž od zástupkyne primátora mesta K., JUDr. H. É. občanom rozdávané peňažné poukážky, a to s odkazom a zároveň s odporúčaním, že im ich posiela p. primátor a aby volili doterajšieho primátora – nezávislého kandidáta MUDr. T.B. Takto prevzali peňažnú poukážku nasledovní občania: J. B., R. K., K. B., V. B., M. N., R. G., M. M., J. Z. a M. B.. Menný zoznam osôb (s uvedením ich adries), ktoré prevzali peňažnú poukážku a sú ochotní v prípade potreby túto skutočnosť preukázať svedeckou výpoveďou, tvorí prílohu tohto podania.

Rovnako v časti K. s názvom K., tvoriacej volebný okrsk č. 31, boli dňa 31. 11. 2006 občanom rozdávané peňažné poukážky B. v hodnote 300,- Sk. Poukážku prevzali napr. p. E. S., V. B., I. P., R. H. a p. K., ktorí uvádzajú, že predmetné poukážky prevzali od pani H. s výzvou, resp. odporúčaním, aby volili p. B.. Menný zoznam uvedených osôb s tel. kontaktmi na ne, je prílohou tohto podania. (...)

Rozdávaním nákupných poukážok v čase volebného moratória, s odporúčaním voliť doterajšieho primátora – kandidáta č. 1 MUDr. T. B., došlo podľa nášho názoru k závažnému porušeniu § 30 ods. 2 a § 30 ods. 11 volebného zákona. Uvedeným konaním v čase zákazu volebnej kampane dochádzalo k rozsiahlej volebnej kampani v prospech odporcu, pričom išlo o kampaň protiprávnu, spôsobilú významným spôsobom ovplyvniť výsledok volieb primátora mesta K.. (...)

Volby v širšom ponímaní chápať nielen ako samotný akt volebného aktu a sčítania hlasov voličov, ale aj ako celý volebný proces, zahrňajúci aj prípravu volieb vrátane vedenia predvolebnej kampane a dodržiavania tzv. volebného moratória. Kupovanie hlasov voličov považujeme za závažné a hrubé porušenie volebného zákona, upravujúceho v cit. ustanoveniach vedenie volebnej kampane. Aj keď nie je možné určiť presný vplyv uvedeného porušenia volebného zákona na voličov pokiaľ ide o ich rozhodnutie voliť konkrétneho kandidáta, je možné podľa nášho názoru usúdiť vzhľadom na všetky okolnosti danej veci s poukazom na minimálny rozdiel 23 platných hlasov medzi odporcom a sťažovateľom, že kupovanie hlasov voličov v čase zákazu vedenia volebnej kampane mohlo významným spôsobom ovplyvniť výsledok volieb primátora mesta K..

Podľa § 23 v súlade s § 19 volebného zákona kandidát na funkciu primátora sa môže písomne vzdať svojej kandidatúry doručením vyhlásenia o vzdaní sa kandidatúry predsedovi volebnej komisie. Predseda volebnej komisie je následne povinný zabezpečiť jeho uverejnenie spôsobom v mieste obvyklým.

Písomným vyhlásením zo dňa 10. 11. 2006 sa vzdal kandidatúry za primátora mesta K. kandidát č. 5, p. T. M.. V rozpore s cit. ustanovením volebného zákona dokument nazvaný Oznámenie o vzdaní sa kandidatúry, napriek jeho vyhotoveniu, predseda Mestskej volebnej komisie, p. F., nikde neuverejnil spôsobom prístupným pre všetkým obyvateľov mesta, pričom spôsobom v mieste obvyklým by v súlade s ustálenou praxou nepochybne bolo uverejnenie na úradnej tabuli obce a na výveskách pred všetkými hlasovacími

miestnosťami, resp. priamo v nich, v jednotlivých volebných okrskoch. (...) Jediným spôsobom, ktorým sa verejnosť v K. mohla o danej skutočnosti dozvedieť, bolo dňa 15. 11. 2006 z iniciatívy p. M. uskutočnené umiestnenie oznámenia v miestnych novinách Komárňanské listy, kde p. M. okrem oznámenia o odstúpení vyzval svojich sympatizantov, aby podporili a volili nezávislého kandidáta na post primátora MUDr. A. M. por. č. 3, t. j. sťažovateľa. Oznámenie o vzdaní sa kandidatúry p. M. bolo v deň volieb uverejnené len pred niektorými hlasovacími miestnosťami, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že ne-kandidát T. M. získal celkom 47 hlasov. Vychádzajúc z počtu hlasov, ktoré získal kandidát T. M. (celkom 47 hlasov) je zrejmé, že následkom nedostatočného informovania verejnosti (čo považujeme za porušenie volebného zákona zo strany Mestskej volebnej komisie, menovite jej predsedu p. F.) došlo k odobratiu platných hlasov iným kandidátom, najmä sťažovateľovi, ktorého voľbu p. M. odporučil svojim sympatizantom. Dá sa predpokladať, že pri dostatočnej informovanosti by voliči p. M., resp. Značná časť z nich, volila za primátora mesta p. A. M.. Je teda vysoko pravdepodobné, že chýbajúcich 23 hlasov by sťažovateľ bol získal, keby boli všetci voliči riadne a v súlade s volebným zákonom upovedomení o vzdaní sa kandidatúry p. M..

Podľa nášho názoru významnou podmienkou slobodnej súťaže kandidátov vo voľbách je zachovávanie zákonných pravidiel vo všetkých štádiách volebného procesu. Keďže významnou súčasťou slobodnej súťaže po voľbách je aj ovplyvňovanej voličov šírením informácií o kandidátoch, tak skutočnosť, že vo viacerých volebných miestnostiach nebola umiestnená informácia o vzdaní sa kandidatúry p. M. (s poukazom na jeho zverejnené odporúčanie svojim sympatizantom voliť sťažovateľa), mohla ovplyvniť taký veľký počet voličov, že to mohlo viesť k ovplyvneniu výsledkov volieb toho, kto bol nakoniec zvolený.».

Za takéto považuje sťažovateľ ovplyvňovanie voličov (dôchodcov), ktorí volili mimo volebnej miestnosti v územnom obvode príslušného volebného okrsku, odmietnutie doručenia prenosnej urny do osady, kde sú viacerí voliči imobilní, porušovanie tajného hlasovania pri hlasovaní mimo volebnej miestnosti, manipulácia s volebnými lístkami pri zabezpečovaní hlasovania mimo volebnej miestnosti, účasť na sčítaní hlasov len niektorých členov volebnej komisie vo volebnom okrsku č. 4 umožňujúca manipuláciu výsledkov

volieb, nedokonalú evidenciu voličov, ktorí sa zúčastnili na voľbách a absencia zapečatenia nepoužitých hlasovacích lístkov v jednom volebnom okrsku.

Sťažovateľ svoje námietky voči nezákonnosti a neústavnosti volieb dokladá čestnými prehláseniami občanov mesta K.. Je toho názoru, že počas volieb primátora mesta K. 2. decembra 2006 došlo k porušeniu čl. 30 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 31 ústavy, ako aj k porušeniu § 31 ods. 1 a 6 a § 36 až 40 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov, žiada, aby ústavný súd vydal toto predbežné opatrenie:

„Mestská volebná komisia v meste K. vytvorená podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov je povinná zdržať sa vydania osvedčenia o zvolení za primátora mesta K. MUDr. T. B., a to až do rozhodnutia vo veci samej.“

V sťažnosti navrhuje rozhodnúť takto:

„Voľby primátora mesta K., konané dňa 02. decembra 2006 vyhlasuje za neplatné“.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťoval, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa zistil z textu sťažnosti i z predložených príloh, že sťažovateľ je oprávneným navrhovateľom podľa § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pričom jeho sťažnosť v predloženom znení spĺňa všetky náležitosti predpísané v § 20 a v § 60 zákona o ústavnom súde, a preto prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Návrhu na vydanie predbežného opatrenia ústavný súd nevyhovel, pretože medzičasom bolo už protikandidátovi vydané osvedčenie o zvolení za primátora, čím vydanie predbežného opatrenia stratilo svoju aktuálnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. mája 2007